

Lament świętokrzyski

na tle epoki

Utwór ten należy do najstarszych zabytków poezji religijnej, obok Bogurodzicy, modlitwy Ojcze nasz i Zdrowaś Mario oraz Legendy o św. Aleksym.

Nosi on również nazwy: Posłuchajcie bracia miła...; Żale Matki Boskiej pod krzyżem; Plankt świętokrzyski lub Plankt.

Jest to prawdopodobnie zaginiony fragment dramatu liturgicznego, przeznaczonego do wystawiania na kościołach w Wielki Piątek.

plankt

gatunek, obejmujący utwory wyrażające żal po zmarłym i nazywające wszystkich ludzi do wspólnoty w cierpieniu. W planktach często występują wezwania o pomoc do Boga, aniołów, natury i ludzi. Lament świętokrzyski jest planktem.

Stabat Mater

Stała matka "pod krzyżem", motyw rozpaczającej matki, często pojawiający się w sztuce. Omdlewającą z bólu Matkę Boską podtrzymuje Jan Ewangelista. W centrum obrazu widać cierpiące ciało Chrystusa.

interpretacja

Lament świętokrzyski to głos bolejącej matki. Maryja jest tu przede wszystkim matką, traci wszelkie atrybuty boskości i rozpacza. Lament jest skargą Matki płaczącej po stracie dziecka, kobiety, która zwraca się do innych matek, opowiada ludziom o swoim bólu. Przedstawiona w tekście Maryja prezentuje "ludzkie oblicze boskości" i staje się tym samym bliższa odbiorcy,

adresaci

Adresatów jest kilka: wszyscy ludzie, syn, anioł Gabriel, matki

